

**Naturwerksteine in Architektur und
Baugeschichte von Berlin.
Gesteinskundliche Stadtbummel zwischen
Alexanderplatz und Grossem Stern.
(red. J.H. Schroeder.
Führer zur Geologie von Berlin und Brandenburg
Nr. 6. 2006. 282 pag. Prijs €12,50.
ISBN 978-3-928651-12-9. Selbstverlag
Geowissenschaftler in Berlin und Brandenburg e.V.**

BOEK **BESPREKING**

Toeval of trend? Plofte vorig jaar het jubileumgeschenk van de N.G.V. in onze brievenbussen, met de impliciete uitnodiging het geologische stadsschoon te gaan bewonderen, kort geleden verscheen het fraaie werk 'Utrecht in steen' (zie Grondboor & Hamer eerder deze jaargang) met min of meer dezelfde achtergrond. En nu ligt op mijn bureau een zelfde uitgave, maar dan over de landsgrenzen heen: Berlijn wordt onder het licht gehouden. Dit boek is beter vergelijkbaar met de Geologische Stad dan het werk over Utrecht. Berlijn is natuurlijk veel groter dan welke Nederlandse stad ook, maar er is hier slechts één van de interessantste delen uit de stad genomen, en wel de rechthoek langs de as van Grosser Stern tot de Alexanderplatz. Dat gebied omvat vele historisch bekende gebouwen en straten: Alexanderplatz, het Rotes Rathaus, de Dom, het Museumsinsel, Pariser Platz, Unter den Linden, Siegessäule, Reichstag enz. Het is aan onze oosterburen wel toevertrouwd om een gigantische hoeveelheid gegevens logisch en geordend in zo'n boek te plaatsen. Er worden niet minder dan 223 gesteentesoorten besproken en het succes was er: van de eerste druk werden 3000 exemplaren verkocht en meer dan 230 excursies georganiseerd. Via detectivearbeid van velen zijn de gegevens 'gründlich' bij elkaar geharkt. Van elk gesteente wordt iets gezegd over ontstaan, verspreiding, het microscopische en macroscopische beeld. Dertig pagina's waren voldoende om de geologische basis van de stad helder te omschrijven. En ongeveer evenveel pagina's waren nodig om de kringloop der gesteenten en de stollingsgesteenten, sedimenten en metamorfe gesteenten te behandelen. Aan de beschrijving van wat er in het genoemde deel van Berlijn aan fraais te zien is, worden maar liefst een 150 pagina's gewijd. Aan details ontbreekt het zeker niet. In het slotgedeelte van het boek worden de zaken omgedraaid: in de kern van het boek gaat men uit van de monumenten, maar je kunt ook uitgaan van de gesteenten en dan de bijbehorende monumenten opzoeken. Die gesteenten zijn namelijk te ordenen in lange tabellen en men kan zo zijn kennis van specifieke gesteenten simpel vergroten. Al met al is dit boekje een aanwinst en door zijn formaat goed mee te nemen op de wandeling. Met een variant op een oud gezegde: "Berlin ist eine Reise wert!"